Przedmiotowe Zasady Oceniania
osiągnięć uczniów z historii oraz z historii i społeczeństwa
obowiązujący w Liceum Ogólnokształcącym, Technikum Zawodowym

i Branżowej Szkole I Stopnia

w Zespole Szkół Niepublicznych w Gąsawie

Aleksandra Adamska

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZEDMIOTU HISTORIA ORAZ HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO MAJĄ NA CELU WSPIERANIE

ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I OSOBOWOŚCIOWEGO UCZNIA

1. **Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).**

2.Tryb zapoznania uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania z przedmiotów: historia oraz historia i społeczeństwo. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o:

- wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu wiedza o społeczeństwie, wynikających z realizowanego programu nauczania, zawartych w niniejszym PZO,
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana **rocznej** oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie,

2. **Na prośbę ucznia, lub jego rodziców (prawnych opiekunów), nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uwzględniając wymagania zawarte w przedmiotowym systemie oceniania z historii oraz historii i społeczeństwa.**
3. **Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd i wcześniejsze osiągnięcia szkolne.**
4. **Nauczyciel w trakcie semestru nie może zmieniać zasad oceniania oraz wymagań programowych ustalonych na początku semestru nauczania. Zmiana wymagań może nastąpić z początkiem następnego roku szkolnego.**
5. **Na lekcjach historii oraz historii i społeczeństwa.ocenie podlegają następujące obszary aktywności uczniów:**
   - umiejętność swobodnego formułowania zdań,
   - prowadzenie rozumowań,
   - kształtowanie języka charakterystycznego dla przedmiotu,
   - rozwiązywanie problemów,
   - poprawność posługiwania się pojęciami (ze zrozumieniem),
   - rzeczowość wypowiedzi,
   - stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
   - aktywność na lekcji,

- praca w grupach (projekt przedmiotowy),
- wkład pracy ucznia,
- sposób prowadzenia zeszytu.

Ocenianiu bieżącemu podlega aktywność ucznia na lekcji przejawiająca się gotowością do:

- uczestnictwo w dyskusji

- stawianie pytań

- udzielanie odpowiedzi na pytanie

- formułowanie problemów do dyskusji

- wyciąganie i formułowanie wniosków

- wyrażanie własnych poglądów

- argumentowanie swoich przekonań

- posługiwanie się podręcznikiem

- posługiwanie się aktami prawnymi

- posługiwanie się wydawnictwami encyklopedycznymi i literaturą popularno-naukową.

6. Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się poprzez następujące formy aktywności:

a. Wypowiedzi pisemne w formie:

- pisemne prace klasowe (sprawdzian 1 – 2 godz.):
  - pisemne prace klasowe zapowiadane są **tydzień wcześniej** i odnotowane w dzienniku lekcyjnym danej klasy z kolejnym numerem,
  - sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną uczeń otrzymuje do wglądu najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania pracy, w sytuacjach losowych termin oddania prac może być wydłużony,

- w wyjątkowych sytuacjach losowych termin zaliczenia pracy przez ucznia, po wcześniejszym uzgodnieniu, może być przez nauczyciela przesunięty.
  W razie przełożenia sprawdzianu na prośbę uczniów, w uzasadnionych przez nich okolicznościach, termin pisania sprawdzianu przypada na kolejnej lekcji.

- poprawa pracy klasowej jest dobrowolna .Uczeń pisze ją w terminie nie później niż 2 tygodnie od oddania prac.
- w przypadku niepisania przez ucznia pracy klasowej (usprawiedliwiona nieobecność w szkole) lub gdy uczeń w uzasadnionym przypadku został zwolniony przez nauczyciela z pisania pracy, uczeń ma obowiązek zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej lub ustnej (umowa z nauczycielem) w ciągu dwóch tygodni od daty pisania przez klasę danej pracy klasowej. Niewypełnienie tego obowiązku jest równoznaczne ze wstawieniem oceny niedostatecznej bieżącej,
- nieobecność nieusprawiedliwiona w czasie pisania pracy klasowej powoduje wystawienie oceny niedostatecznej z danej pracy,

- **sprawdziany krótkie tzw. kartkówki (10 – 20 min.):**
  - mogą obejmować materiał maksymalnie 3 ostatnich lekcji, mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia. Sprawdzone i ocenione prace uczniowie otrzymują najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania sprawdzianu. Kartkówki podlegają poprawie i są zaliczane przez ucznia w przypadku niepisania.
- **prace długoterminowe**
- **prace projektowe**
- **prace domowe**
  - uczeń może raz w semestrze zapomnieć odrobić pracę domową, nieodrobienie pracy domowej powinno być zgłoszone nauczycielowi przed lekcją, uczeń ma obowiązek uzupełnienia pracy domowej i przedstawienia jej na najbliższych zajęciach,
  - niedopełnienie tego obowiązku równać się będzie wystawieniu oceny niedostatecznej bieżącej.

Pisemne prace klasowe, sprawdziany krótkie i inne prace pisemne, poprawione przez nauczyciela w ciągu trzech tygodni od daty pisania, dawane będą uczniom do wglądu na lekcji i przechowywane przez nauczyciela w szkole do końca danego roku szkolnego. Rodzic (prawny opiekun) może zapoznać się z pracą pisemną ucznia, udostępnioną mu przez nauczyciela, w szkole.

b. Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, powtórzeniowych i syntetyzujących, sprawdzające wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia, wnioskowania, porównywania, dostrzegania.

Uczeń może być zapytany przez nauczyciela z trzech ostatnich lekcji tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z trzech ostatnich lekcji na każdą lekcję wiedzy o społeczeństwie bez względu na liczbę godzin przedmiotu tygodniowo.

c. Praca w grupach.

d. Aktywność.

e. **Wkład pracy ucznia.**
f. **Znajomość i umiejętność posługiwania się mapą polityczną i administracyjną.**
g. **Przygotowanie do lekcji:**
   Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to prac klasowych, lekcji powtórzeniowych oraz zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna/końcowa klasyfikacyjna) uwzględniając tygodniową liczbę godzin przeznaczoną na realizację danego przedmiotu:

   1). jedno nieprzygotowanie w półroczu w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 1 – 2 godzin w tygodniu;
   2). dwa nieprzygotowania w półroczu w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 3 godzin w tygodniu.

   Nauczyciel zaznacza zgłoszone nieprzygotowanie w dzienniku znakiem „N".

h. **Aktywność poza lekcjami danego przedmiotu.**

8. Nauczyciel dostarcza uczniom im oraz ich rodzicom (opiekunom prawnym) informacji zwrotnej w formie ustnej lub, na wniosek rodziców (prawnych opiekunów), pisemnej o:

- jakości pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
- skuteczności wybranych metod uczenia się,
- poziomie uzyskanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych,
- wkładzie uczniów w pracę nad własnym rozwojem,
- postępach w nauce
- szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- zachowaniu ucznia

Nauczyciel dostarcza rodzicom (opiekunom prawnym) i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia, a także udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.

9. Inne postanowienia:

1. W wyjątkowych sytuacjach losowych uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, sprawdzianu lub z odpowiedzi ustnej decyzję podejmuje nauczyciel na prośbę ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
2. Jeżeli w czasie sprawdzianu lub odpowiedzi ustnej uczeń korzysta z tzw. ściągi lub podpowiedzi, a zostanie to stwierdzone przez nauczyciela (np. znalezienie ściągi u ucznia), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy tej oceny.
3. Obowiązkowo na każdej lekcji uczeń musi posiadać zeszyt przedmiotowy i podręcznik. W razie ich braku zeszytu nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną bieżącą.
4. Ocena roczna klasyfikacyjna uwzględnia osiągnięcia ucznia z obu semestrów.

10. Na lekcjach historii oraz historii i społeczeństwa stosowana jest następująca skala ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych:

stopień celujący – 6 cel

stopień bardzo dobry – 5 bdb

stopień dobry – 4 db

stopień dostateczny – 3 dst

stopień dopuszczający – 2 dop

stopień niedostateczny – 1 ndst

11. W dziennikach lekcyjnych stosuje się ujednolicone skróty, symbole literowe ocenionych różnych form aktywności:

S – sprawdzian (oznaczenie kolorem czerwonym),

P – praca pisemna (kontrolna – oznaczenie kolorem czerwonym, pisana przez ucznia w domu – kolorem niebieskim, czarnym),

K – kartkówka (kolorem niebieskim, czarnym)

A – aktywność (praca na lekcji, praca dodatkowa, projekty, albumy, - oznaczenie kolorem niebieskim, czarnym),

zd – praca domowa (kolorem niebieskim, czarnym),

O – odpowiedź (kolorem niebieskim, czarnym),

G – praca w grupach (kolorem niebieskim, czarnym),

PP - projekt przedmiotowy (kolorem niebieskim, czarnym)

N – nieprzygotowanie (kolorem niebieskim, czarnym).

12. Ustala się następujący sposób sprawdzania pisemnych prac klasowych uczniów liceum:

ocena	**Skala**
niedostateczny	0 - 29%
dopuszczający	30% - 50%
dostateczny	50%+1pkt - 70%
dobry	70%+1pkt - 90%
bardzo dobry	90%+1pkt - 99%
celujący	100%

Skala ocen – kartkówka

Kartkówki są oceniane wg następującej skali:
30%- ocena dopuszczająca
50% - ocena dostateczna
75% - ocena dobra
90%- ocena bardzo dobra
100%- ocena celująca
Powyższy sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów może ulec zmianie w zależności od stopnia trudności realizowanych treści nauczania. Dopuszcza się obniżenie skali oceniania w przypadku osób posiadających orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej.

14. Średnia ważona

Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej jest średnia ważona wszystkich otrzymanych ocen cząstkowych.
W przypadku prac poprawianych obie oceny wlicza się do średniej.

Ustala się następujące wagi form oceniania wiedzy i umiejętności ucznia:

kategoria oceny	waga oceny
aktywność praca na lekcji odpowiedź ustna praca w grupie praca domowa, praca własna ucznia prowadzenie dokumentacji na zajęciach	waga 1

kartkówka praca projektowa	waga 2
sprawdzian, praca klasowa (w tym próbne matury, próbne egzaminy zawodowe) udział w zawodach sportowych, konkursach, olimpiadach	waga 3

Wagi innych form pracy ustala nauczyciel biorąc pod uwagę specyfikę przedmiotu, używając tylko wag o wartości 1, 2 lub 3.

Średnia ważona oceny śródrocznej i końcoworocznej jest obliczana automatycznie w dzienniku elektronicznym.

Ocena śródroczna i roczna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej wg następującego schematu :

celujący – średnia ważona **-5,60 – 6,00**

bardzo dobry – średnia ważona **4,60 – 5,59**

dobry – średnia ważona **3,60 – 4,59**

dostateczny – średnia ważona **2,60 – 3,59**

dopuszczający – średnia ważona **1,60 – 2,59**

niedostateczny – średnia ważona **poniżej 1,60.**

Wobec uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenie z PPP stosuje się indywidualne kryteria oceny zgodne z zaleceniami poradni.

Ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel uczący danego przedmiotu, który może sugerować się średnią ważoną ocen.

Gdy średnia ważona zbliżona jest do granicy dolnego przedziału oceny śródrocznej lub rocznej decyzję o możliwości poprawy oceny na wyższą podejmuje nauczyciel danego przedmiotu.

15. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie udziela odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy

dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- udziela odpowiedzi na pytania i wykazuje podstawowe umiejętności o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela

dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia,
- tylko częściowo wykazuje się samodzielnością

dobry (4) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i dodatkowo:
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy,
- prawidłowo formułuje wnioski,

bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i dodatkowo:
- samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania,
- zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach,
- rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe

celujący (6) otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii (politologicznej, społecznej), umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko.
- opanował w 100 %.podstawę programową,
- samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia (polityczne, społeczne), wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen.
- wobec odmiennych poglądów wykazuje postawę krytyczną, dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen i refleksji,
- aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, w kołach zainteresowań , na zajęciach realizujących treści wykraczające poza program nauczania,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i olimpiadzie.

16. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii oraz historii i społeczeństwa:

- Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest wpisać do dziennika i poinformować ucznia, a wychowawca jego rodziców (prawnych opiekunów), o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych z przedmiotu.
- W ciągu wyżej wymienionego miesiąca uczeń, rodzice/prawni opiekunowie mają prawo wystąpić do nauczyciela przedmiotu w formie pisemnej (wniosek z uzasadnieniem) o uzyskanie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna, pod warunkiem, że oceny bieżące, zgodnie z przyjętą w niniejszym PZO hierarchią ocen, i ocena śródroczna, uzasadniają możliwość uzyskania wyższej oceny niż przewidywana.

17. Dostosowanie wymagań:

- Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej , w tym poradni specjalistycznej lub na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej , w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu, wynikających z realizowanego programu nauczania, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
- W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
- W przypadku uwzględnienia wniosku przez nauczyciela, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, uczeń pisze sprawdzian obejmujący treści nauczania z całego roku szkolnego lub semestru; sprawdzian jest opracowany na ocenę wyższą o jeden stopień niż ocena przewidywana, z którą uczeń wcześniej został zapoznany przez nauczyciela.

18. Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić zastrzeżenie (skargę) w formie pisemnej z uzasadnieniem do Dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z wos-u została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno - wychowawczych.

- dyrektor rozpatruje w terminie do 3 dni zastrzeżenie (skargę) po złożeniu jego (jej) w sekretariacie szkoły;
- dyrektor sprawdza zasadność zastrzeżenia (skargi) i w przypadku uznania zasadności powiadamia w formie pisemnej ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) w terminie do 4 dni od złożenia zastrzeżenia, o sposobie i terminie ustalenia oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych.
- W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły w ciągu 14 dni powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia w formie pisemnej i ustnej oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych. Termin ww. sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

19. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu:

Ocena celująca(6) Uczeń wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii (politologicznej, społecznej), umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko. Opanował w 100 % podstawę programową. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia (polityczne, społeczne), wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Wobec odmiennych poglądów wykazuje postawę krytyczną. Dokonuje integracji

wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen i refleksji. Aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, w kołach zainteresowań , na zajęciach realizujących treści wykraczające poza program nauczania. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i olimpiadzie historycznej.

Ocena bardzo dobra (5) Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych , rozszerzających i dopełniających treści programowych, umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń (politycznych, społecznych) , dokonywaniem ich twórczego oceniania oraz wnioskowania. Bez trudności i trafnie umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną (polityczną, społeczną) , samodzielnie poszerza wiedzę , bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań , a także samodzielnie się ich podejmuje.

Ocena dobra (4). Uczeń zna podstawowe i rozszerzające treści programowe , umie odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne (polityczne, społeczne) . Z drobnymi błędami potrafi je umiejscowić w czasie i przestrzeni . Wykazuje aktywność na zajęciach ; dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

Ocena dostateczna (3) . Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości historycznych(politycznych, społecznych) , ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo- skutkowej. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych (politycznych, społecznych) . W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią . Posługuje się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem słów

Ocena dopuszczająca (2). Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy wydatnej pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne , istotne dla dalszego etapu kształcenia . Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci , wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz błędnie lokalizuje fakty historyczne (polityczne, społeczne) w przestrzeni. Operuje językiem bardzo prostym , ubogim pod względem leksykalnym.

Ocena niedostateczna (1). Uczeń nie opanował podstawowego materiału rzeczowego i terminologii historycznej (politologicznej, społecznej). W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni . Popełnia poważne błędy chronologiczne . Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia.